

Əsası ümummilli lider Heydər Əliyevin qoyduğu və hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən demokratik proseslər və sosial-iqtisadi islahatlarla yanaşı, uğurlu xarici siyasət dünyanın aparıcı dövlətlərinin, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların diqqətini respublikamıza yönəldib. Bütün bunlar isə beynəlxalq hüquq normalarına uyğun qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın daha da güclənməsinə öz müsbət təsirini göstərib.

Azərbaycan – Cənubi Qafqaz regionunun lider dövləti

Gələcəkdə Avropa və Türkiyə bazarına çıxarılaçaq Azərbaycan qazının həcmi 31 milyard kubmetri öteçək. Cənub Qaz Dəhlizi, eyni zamanda, TANAP Azərbaycanın strateji mövqeyini daha da möhkəmləndirməsi baxımından geosiyasi və geoiqtisadi əhəmiyyət daşıyır”.

V.Bayramov daha sonra bildirdi ki, bu layihə, eyni zamanda, Türkiyə və Gürcüstan üçün də çox vacibdir. Gürcüstan tranzit ölkədir. Layihənin reallaşması nəticəsində Türkiyə qaz idxalından asılılığını aradan qaldıracaq. Azərbaycan Türkiyəyə qaz ixracına görə ikinci ən böyük ölkəyə çevrilmək niyyətindədir. Bu, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə strateji əməkdaşlığının daha da güclənməsinə təkan verir.

Ekspertin sözlərinə görə, TANAP daxil olmaqla Cənub Qaz Dəhlizinin reallaşması birbaşa Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasi iradəsinin nəticəsidir. Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, Cənub Qaz Dəhlizi ilə bağlı müzakirələr aparılan zaman bu layihənin reallaşacağına çoxları ümid etmirdi. Layihənin xərclər smetası böyük idi, maliyyələşmə məsələləri vardı. Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycanın dəstəyi hesabına region üçün ən böyük layihə reallaşdı. Ümumiyyətlə, Azərbaycanın dəstəyi və təşəbbüsü olmasaydı, Cənub Qaz Dəhlizinin gerçəkləşməsi mümkün deyildi. Layihə çərçivəsində Azərbaycan onunla müttəfiq olan ölkələrlə əlaqələrini daha da gücləndirdi. Region hələ uzun müddət dövlətimizin başçısının siyasi iradəsi nəticəsində reallaşan bu təşəbbüsdən faydalana və öz enerji təhlükəsizliyini formalaşdırma biləcək.

Azərbaycan regionun tranzit imkanlarını genişləndirir

Şərq-Qərb, Şimal-Cənub və Cənub-Qərb nəqliyyat dəhlizlərinin kəsişməsində yerləşən

Azərbaycan regionun tranzit imkanlarının genişləndirilməsində də həlledici rol oynayır və bu, ölkəmizi mühüm nəqliyyat-logistika mərkəzinə çevirir. Bu istiqamətdə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı, Abşeron Logistika Mərkəzi kimi layihələr artıq həyata keçirilib. Hazırda Şimal-Cənub, Şərq-Qərb və Cənub-Qərb beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri layihələrinin reallaşdırılması davam etdirilir, bu dəhlizlər müxtəlif qitələrdə yerləşən müxtəlif ölkələri birləşdirir.

İnfrastruktur obyektlərinin yaradılması, multimodal logistika sistemlərinin təkmilləşdirilməsi etibarlı və təhlükəsiz nəqliyyat sisteminin fəaliyyəti, Azərbaycan ərazisindən keçən nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafı üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Ona görə ki, nəqliyyat-logistika sistemlərinin inkişafı iqtisadiyyatın gücləndirilməsində əhəmiyyətli rol oynayan daşıma-ların həcmi dinamik artırmağı, ölkəyə valyuta axını, əhalinin məşğulluq səviyyəsinin artırılmasını, ümumilikdə Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun yüksəlməsini şərtləndirir.

Dövlətimizin başçısı

çığışlarının birində nəqliyyat sektorunun inkişafı, tranzit imkanlarının genişləndirilməsi ilə bağlı deyib: “Azərbaycan Asiyayı Avropa ilə birləşdirən körpüdür. Biz indi öz nəqliyyat infrastrukturumuzu möhkəmləndiririk. Bizim dəniz nəqliyyatına, dəmir yoluna böyük investisiyalar qoyulur. Bir sözlə, nəqliyyat sektoru gələcəkdə böyük rol oynayacaqdır. Regionda digər mühüm işlər də məhz bununla bağlıdır”.

Son dövrlərdə Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi layihəsinin keçəcəyi regionda, fərqli qütblər arasında geosiyasi rəqabətin daha da kəskinləşməsi fonunda sabit və balanslı xarici siyasət yürüdən Azərbaycan yeni siyasət və iqtisadi dividendlər əldə etməyi qarşıya əsas vəzifə kimi qoyub.

Xatırladaq ki, Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi layihəsi 2000-ci ildə İran, Rusiya və Hindistan tərəfindən dövlətlər arasında nəqliyyat əlaqələrini inkişaf etdirmək məqsədi ilə yaradılıb.

Dəhliz vasitəsi ilə yüklərin gəmilərlə Hindistanın Mumbay limanından İranın Bəndər-Abbas limanına gətirildikdən sonra qatarlara yüklənməsi və İranın mövcud dəmir yolu ilə Qəzvin-Rəşt-Astara (İran)-Astara (Azərbaycan) dəmir

yolu xəttinə ötürülməsi və birbaşa Azərbaycan ərazisindən Rusiyaya, oradan da Şimali Avropa ölkələrinə çatdırılması planlaşdırılır.

Hazırkı marşrut (Süveyş kanalı) üzrə malların çatdırılma vaxtı 45-60 gündür, Şimal-Cənub dəhlizi vasitəsilə 14-20 gün olması gözlənilir.

Yeri gəlmişkən, 2005-ci ildən etibarən layihənin önəmli parçasına çevrilən Azərbaycan son illərdə üzərinə götürdüğü bütün vəzifələri icra edib. İran sərhədində qədər dəmir yolu infrastrukturunun yenilənməsi təmin olunub və cari ilin martında İran İslam Respublikasının prezidenti Həsən Ruhinin ölkəmizə rəsmi səfəri çərçivəsində Astara-Rəşt dəmir yolu hissəsinin tikintisinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı sənəd imzalanıb.

Azərbaycan Qəzvin-Rəşt-Astara (İran)-Astara (Azərbaycan) dəmir yolunun tezliklə istifadəyə verilməsində maraqlıdır və artıq yolun Rəşt-Astara hissəsinin tikintisinə 500 milyon dollar güzəştli kredit ayrılıb.

Məqalə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütəlvə İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim edilir.

Azərbaycanın Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi ilə bağlı layihənin ciddiliyini nəzərə alaraq investisiya yatırması ölkəmizə beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdaş imicini qazandırır.

Azərbaycan regionun xarici ticarət əlaqələrində önəmli rol oynayır

Son 16 ildə Azərbaycanın iqtisadi potensialının güclənməsi, reallaşdırılan diversifikasiya siyasəti, müasir texnologiyalara əsaslanan və rəqabətqabiliyyətli məhsul istehsal edən yüzlərlə müəssisənin fəaliyyətə başlaması təbii ki, ölkəmizin regionun xarici iqtisadi əlaqələrində də müsbət meyillərə təkan verib. Bu istiqamətdə regional təşkilatlarla aparılan ardıcıl iş öz müsbət nəticəsini verib, xarici ticarətin dinamikasına əhəmiyyətli təsir göstərib.

Respublikamızın xarici iqtisadi əlaqələrinin mühüm tərkib hissəsi olan ticarət fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik də təkmilləşdirilib, mütərəqqi beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla hazırlanan yeni Gömrük Məcəlləsi, “Gömrük tarifi haqqında”, “Antidempinq, kompensasiya və mühafizə tədbirləri haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunları və digər normativ hüquqi aktlar qəbul edilib.

Siyasi və makroiqtisadi sabitlik, investorların hüquqlarının etibarlı qorunması, əlverişli coğrafi mövqe, zəngin təbii ehtiyatlar, yüksək ixtisaslı işçi qüvvəsi Azərbaycanı xarici investisiyalar üçün cəlbedici ölkəyə çevirməklə bərabər, regional ticarət əməkdaşlığına da müsbət təsir göstərib. Bu fikrin təsdiqi olaraq, son statistik rəqəmlərə nəzər salmaq istərdik. Belə ki, cilin yanvar-oktyabr aylarında Rusiyaya 533,9 milyon, Türkiyəyə 324,6 milyon, İsviçraya 147,7 milyon, Gürcüstanı 131,5 milyon və Ukraynaya 39,8 milyon dollarlıq qeyri-neft sektoruna aid məhsul ixrac olunub.

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin 10 ayında Rusiyaya qeyri-neft ixracı 14 faiz, Türkiyəyə 10 faiz, Gürcüstanı isə 23 faiz artıb.

Vaqif BAYRAMOV,
“Xalq qəzeti”

dövlətimizin gerçəkləşdirdiyi enerji layihələri, regional inteqrasiyanı sürətləndirən əməkdaşlıq formatları Cənubi Qafqazda sabitliyin təmin edilməsində mühüm rol oynayır.

Sadalananda isə Azərbaycanın dünya miqyasında nüfuzunu artırmaqla yanaşı, həm də ölkəmizin Cənubi Qafqaz regionunda lider dövlətə çevrilməsini şərtləndirib.

Bu gün Cənubi Qafqaz regionunun iqtisadi potensialının 70 faizi məhz Azərbaycanda formalaşmışdır. Respublikamız iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliyinə görə dünya ölkələri arasında öncül yerlərdən birini tutub. Beynəlxalq reyting agentlikləri tərəfindən Azərbaycanın potensial maliyyə və iqtisadi imkanları yüksək qiymətləndirilib.

Bütün bu uğurlar isə Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi siyasətin alternativsizliyini və aparılan islahatların cəmiyyətin bütün təbəqələrinin mənafələrini əks etdirdiyini bir daha göstərir.

TANAP Azərbaycanın dəstəyi ilə reallaşan ən böyük regional layihədir

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə reallaşan Cənub Qaz Dəhlizinin xüsusi elementi olan Trans-Anadolu qaz boru kəmərinin (TANAP) yeni bir mərhələyə qədəm qoyması respublikamızın region ölkələri ilə əməkdaşlığını daha da sürətləndirəcək. Bununla bağlı iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov söhbət zamanı dedi: “TANAP Azərbaycan, bütövlükdə region üçün mühüm layihələrdəndir. Azərbaycan TANAP vasitəsilə Türkiyə bazarına əlavə olaraq 6 milyard kubmetr qaz göndərmək imkanı əldə edib. Eyni zamanda, icrası başa çatmaqda olan TAP kəməri vasitəsilə Azərbaycan Avropa bazarına ilkin mərhələdə 10, ikinci mərhələdə 20 milyard kubmetr qaz nəql edəcək.

Ölkəmiz son 16 il ərzində xarici siyasət sahəsində böyük uğurlar əldə edib. Xüsusilə vurğulamaq lazımdır ki, respublikamızla əməkdaşlıq etmək istəyən dövlətlərin sayı artıb, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq genişləndi. Azərbaycan “Avropa qonşuluq siyasətinə” qoşulub, respublikamızla Avropa İttifaqı arasında enerji məsələləri üzrə strateji tərəfdaşlığa dair anlaşma memorandumu imzalanıb, bununla da siyasi, iqtisadi əməkdaşlıq daha da genişləndi və keyfiyyətcə yeni mərhələyə daxil olub.

Azərbaycan bu gün regionda yeni əməkdaşlıq formatlarının əsas təşəbbüskarı kimi də çıxış edir və dövlət başçısının bütün söyləri regionun inkişafına və sabitliyin qorunub saxlanılmasına yönəlib. Bunun bariz ifadəsi olaraq Azərbaycan-Rusiya-İran, Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan, Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan-İran və digər əməkdaşlıq formatları formalaşmışdır.

Son 16 ildə müxtəlif regional əməkdaşlıq çərçivəsində öz təşəbbüskarı ilə seçilən Azərbaycan Respublikası ilk dəfə olaraq dövlət başçıları səviyyəsində keçirilən Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumuna, həmçinin Azərbaycan, Gürcüstan, İran və Türkiyənin xarici işlər nazirlərinin birinci dördtərəfli görüşünə də evsahibliyi edib.

Bütün bu qeyd edilənlər müasir dövrdə Azərbaycanın Cənubi Qafqaz regionunda əsas söz sahibi olan dövlət kimi çətin və mürəkkəb geosiyasi şəraitdə müstəqil uğurlu xarici siyasət həyata keçirdiyindən xəbər verir. Hazırda Azərbaycan regionun yeganə ölkəsidir ki, düşünülən və milli maraqlara söykənən xarici siyasəti ilə regional təhlükəsizliyin təmin olunması istiqamətində ardıcıl və sistemli addımlar atır. Bunun nəticəsidir ki,